

Афіш фільму Земля, 1930

Рідна Школа м. Детройт

Усна Матура

КУЛЬТУРА 2022

БІЛЕТ 12

КУЛЬТУРА: БІЛЕТ 12

1. Що таке культура і хто її творить? Головні джерела української культури. Значення культури в житті народу.
2. Поясніть важливість Тараса Шевченка у розвитку української культури (малярства, літератури, графіки) та ідентичності.
3. Розкажіть про Олександра Довженка—життя і творчість. Місце у світовій кінематографії.

---

1. Що таке культура і хто її творить? Головні джерела української культури. Значення культури в житті народу.

А. Культура Це сума (the collective sum) надбань (людей, плем'я, народу, людства), створені впродовж довгого часу (тобто цілої історії людства), що передаються з покоління в покоління.

Б. Культура є ... цілий комплекс духових (spiritual) речей які витворені і засвоєні народом протягом цілої своєї історії:

- ідей (ideas),
- цінностей (values),
- ідеалів (ideals),
- форм організації життя (how we live)
- творчості (creativity)
- релігійних вірувань (religious beliefs)
- і так далі

Б. Культура також є, ... цілий комплекс матеріальних (physical) речей які витворені і засвоєні народом протягом цілої своєї історії:

- житло (dwellings)
- харч (food),
- вбрання (clothing),
- транспортація (transportation)
- приладдя (tools)
- прикраси (decorations)
- і так далі

В. Ми можемо розділити найголовніші джерела та впливи на історичні доби .

Трипільська культура:

- **хліборобський стиль життя, яким живе український народ вже 5,000 років;**
- **повагу до землі, урожаю, хліба**
- **віра в загробове життя**
- **культ предків, та свята і обряди пов'язані із предками**
- **рівноправність жінки в суспільстві**

Кочові народи:

- поділ на суспільні стани і впровадження аристократичних форм уряду
- широка торгівля
- культ сонця і вогню

Ранні слов'яни:

- мова
- мітологія
- віра в магичні сили приподи і що все на світі має душу
- звичаї та обряди які ми практикуємо по нинішній день
- демократичний спосіб уряду та суспільства

Візантія і Християнство:

- абетка та письмова мова
- музика
- архітектура

Західна Європа:

- Архітектура
- друкування книжок
- музика
- філософія
- ТОЩО

---

2. Поясніть важливість Тараса Шевченка у розвитку української культури (малярства, літератури, графіки) та ідентичності.

- А. Тарас Шевченко займає визначне місце у розвитку українського малярства в 19-му столітті.
- Б. Він проклав (led the way) новий реалістичний напрям, і став основоположником (founder) критичного реалізму в українському мистецтві.
- В. Ще в Санкт Петербургу відкидає нео-класичний стиль живопису, та в цей сам час, виходять друком його перші поезії – в збірці «Кобзар», 1840.

Г. Шевченка особливо захоплювала техніка офорту (спосіб гравірування з вживанням металеві плити), яку він удосконалював ціле своє доросле життя, і вважається одним із основоположників нової доби графіки.

Д. Шевченко це передова особа у пробудженню української народної свідомості в половині 19-го століття.

Його малярство, графіка, поезія як і трагічний життєвий шлях показали українцям невмирущу душу народу, культури, мови, буття.

В. Найбільш поширені в Україні стилі архітектури:

- **Візантійський (10-16 століть)**
- **Ренесанс (16-17 століть)**
- **Барокко / козацьке барокко (17-18 століть)**
- **Рококо (18 століття)**
- **Класицизм (19 століття)**
- **Ампір і еkleктицизм (19 століття)**
- **Національний український стиль (20 століття)**
- **Сталінський ампір / псевдо-класицизм (20 століття)**
- **Модерн (20-21 століття)**

В. Визначні українські архітектори:

- **Василь Кричевський (український народний стиль)**
- **Павло Римлянин (ренесанс)**
- **Радослав Жук (модерн)**
- **Юрій Кодак (нео-козацьке барокко)**

**3. Розкажіть про Олександра Довженка—
життя і творчість. Місце у світовій
кінематографії.**

А. Кінорежисер Олександр Довженко

- Народився в 1894 на Чернігівщині
- Вчився в Києві на учителя, пізніше, економію, а в кінці мистецтва – графіку
- Брав участь в Визвольних Змаганнях у війську УНР
- Почав цікавитися та працювати в кіно аж у 1925 р.
- В 1928-1930 награв 3 шедеври кіно мистецтва – *Звенигора* 1928, *Арсенал* 1929, *Земля* 1930
- В 1930, оскаржений в анти-радянській пропаганді, його переслали до Москви, де зняв 5 фільмів протягом 24 роки
- Помер в Москві, у 1956.

**Б. Важливість Довженка знаходиться у його фільмах
*Звенигора, Арсенал і Земля:***

- **Створення нової мови кіно – тобто сценарії, знімання (filming), редакція (editing) та на загал філософія кіно – які схоплюють поетику життя людини**
- **Ця форма кіно набрала ім'я поетичне кіно, тому що вона глибоко заходить у душу українського буття, до прив'язання українського народу до землі та природи, показує красу України та простих людей як героїв побутового (the simple life)**

В. Довженка фільми *Звенигора* та *Земля* були заборонені комуністичною владою, але аж після того що їх показали на екранах Європи та Америки

- У світі, ці три фільми прийнято як шедеври (masterpieces), і описані за красу сценарії, фотографії, редакції, акторстава
- Чарлі Чаплін описав фільм *Земля* як одного із найбільш ґеніяльних режисерів фільму у світі.
- В 1958 році, в Брюсселі на фестивалі світового кіно, фільм *Земля* визнано як одним із 12 найважливіших фільмів в історії кіно.
- Фільм *Земля* викладають у майже усіх школах кіно світу.

ПІДГОТОВИВ
МГС. АНДРІЙ ПЕРЕКЛІТА

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА ТОВАРИСТВА
“РІДНА ШКОЛА”
В ДЕТРОЙТІ

2022 – ВСІ ПРАВА ЗАСТЕРЕЖЕНІ